

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za jeden mesec 1 gid 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gid., za pol leta 6 gid., za četrt leta 3 gid., za jeden mesec 1 gid.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gid. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (in s e r a t e) vsprejema upravištvo in ekspedicija v „Katal. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenšči nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 163.

V Ljubljani, v sredo 19. julija 1899.

Letnik XXVII.

Po občnem zboru kmetijske družbe.

Predsednik c. kr. kranjske kmetijske družbe Ivan Murnik je dokazal na zadnjem shodu, da je popolnoma nesposoben za to mesto. Saj pa tudi ni nič čudnega. V drugih deželah se postavljajo tako važnim družbam najvišji dostojanstveniki, najsposobnejše osebe na čelo, — no, pri nas zadostuje dostojanstvo trgovskega tajništva, in to je bore malo.

V vsaki pravno organizovani družbi si stojita dolžnost in pravica nasproti. Pri naši c. kr. kmetijski družbi ima vsak član dolžnost, svoj letni prispevek plačati, zadobi pa s tem pravico, v vodstvo voliti osebe, katere smatra za najboljše. Pri občnem zboru kmetijske družbe je nastopilo več volilcev, kakor v prejšnjih letih, ker je vodstvo po svojem postopanju v zadnjem času šestokrat zbudilo pozornost članov za svoje delovanje. To je spravilo predsednika Murnika v nerazumljivo razburjenost, ker se je bal, da bi njegovi prijatelji prišli iz vodstva. Zato je zabranil iz cele Kranjske došlim članom volitev s tem, da je po svoji absolutni oblasti, kakor se je izrazil, zaključil zborovanje in poslal člane, kateri so žrtvovali čas in stroške, domov, ne da bi bili izpolnili svojo volilno pravico. To je korak nečuvence predznosti, katerega je opravičeval gospod Murnik s tem, da ni mogoče volitve nadzorovati in se prepričati, če sami člani volijo ali pa tudi nepoklicani.

Ta razlog dokazuje pa popolno nesposobnost predsednikovo, kajti zapisnik članov mora biti pri

volitvi na razpolaganje in iz tega je dognati članstvo volilca. To je bilo tem lažje, ker je bilo mogoče po navzočih članih podružnic s pričami dokazati, je li kdo pravi član ali ne. Vprašanje je sedaj, če ima vodstvo družbe pravilno vrejeni zapisnik ali ne. Za slučaj, da bi vodstvo ne imelo pripravnega zapisnika članov, je dokazano, da je gospod Murnik za načelnika nesposoben, ker ne gleda na red pri tako važnem zavodu; za slučaj pa, da ima vodstvo porabljen zapisnik in ga gospod predsednik ni znal ali ni hotel uporabiti pri volitvah, je pa zopet dognana popolna nesposobnost njegova.

Misel se pač usiljuje, da gospod Murnik preišljeno ni hotel volitve izvršiti, in če se to obistini, tedaj je njegova nesposobnost za predsednika c. kr. kmetijski družbi še v večji meri dognana, ker taka družba ne sme biti torišče strankarskim vplivom.

Toda s tem stvar ni rešena. Vsi oni člani, ki so prišli na zborovanje, da bi izvrševali pravico volitve, so po tem absolutnem postopanju predsednika Murnika oškodovani na premoženju, ker bodo morali še enkrat priti volit. Vsak član je potrosil denarja za potovanje in je zamudil tudi pri svojem gospodarstvu. Znano je, da izhaja preišljeno poškodovanje ali iz hudobnega namena, ako je škoda storjena vedoma, ali pa iz pregreška, kadar je storjena iz nevednosti. Bodi si že kakor hoče, namreč da je predsednik Murnik ali iz hudobnega namena ali pa iz nevednosti zagrešil oni korak svoje absolutne oblasti, posledica ostane ta, da imajo poškodovani člani pravico, od njega tirjati povračilo škode, koje jim je po svoji

krivdi provzročil. Tako je! Človek mora za svojo izobrazbo prej ali slej nekaj žrtvovati — in to naj tolaži predsednika Murnika.

Katere kmetijske zadruge so najpotrebnejše za Dolenjsko?

Ako se po naši Dolenjski oziramo ter nje mirno in trudoljubivo priprosto ljudstvo proučujemo, kako se za vsakdanji kruh ubija, in kateri so glavni viri dohodkov, ostanemo pri živinoreji in vinarstvu. Dočim ima prvo v obilih in deloma dobro obiskovanih semnjih, živinskih trgovcih, prekupcih in mesarjih že od nekaj bolj uglajeno pot v plodonosno prodajo teh deželnih pridelkov, potem v bližini mest kakor: Ljubljane, Trsta, Reke, Pulja itd., ki svoje potrebščine v živini večinoma iz naše sredine jemljejo, dočim se reja konj, govedi, prešičev, bravine in kuretnine polagoma zboljšuje, dočim država in dežela z upeljavo žrebarskih postaj, z upeljavo boljše pasme goveje živine skrbi, da živinarstvo napreduje in da bode v prihodnje še bolj napredovalo, ne najdemo istega potrebnega napredka v vinarstvu. — Dokler ni imelo vino pri nas nobene cene, pridelalo se ga je prav obilo; odkar se je ono priljubilo širšemu občinstvu, od tedaj trapijo našo vinsko trto leto za letom nove bolezni in novi škodljivci. Naj omenim samo peronosporo, to grozdno plesnobo ali oidium, trtno uš in druge. Od 11.633 ha vinogradov, katere je imela Kranjska dežela l. 1896, okuženih je bilo po trtni uši 7.888 ha in kako uničevalno je to na vinski pridelok uplivalo, povedo najjasneje ti uradni po-

LISTEK.

Proti članku 'Iščimo resnice'.

(Konec.)

Da bo cenjeni čitatelj videl, kako podoba bo imela slovenska knjiga za kakih dvajset let, bomo navedli tu dva pogovora, ki smo ju slišali v poljanski dolini.

I. V neki gostilni blizu Poljan gledajo pivci skozi okna in kličejo pit nekega Fruoya (v Desduru):

Unisono.

Fruoya! Pejd' no v o-šta-ri-ja! Ga bo-ma

mar-va¹⁾ pil'. Ti s' že mar-va zá-mu-du. Kejs' pa

dé-lu dá-ma tok dov?

Fruoya je odgovoril molčé s tem, da je stopil v prijazno krémo in poklical pol litra vina.

II. Naš znanec Janez je šel v Gorenjo vas po denar na pošto. Dasi je imel do Gorenje vasi

¹⁾ G izgovarja Poljanec kakor češki h; ta glas zaznamujemo z grškim gamom. (Vel. Γ, mali γ.)

²⁾ marva = malo.

samo pol ure in dasi je šel od doma že dopoldne, se je vendar še le pozno zvečer priguagal domov. Tu ga je žena vprašala:

Alt-solo.

Svè-ne!¹⁾ Ki s' se pa spet va-lu tok dov?

Bariton-solo.

Janez: Kej boš tu! Ke b' b'la ste-za to h nam,

be biv bärž dá-ma. Pa je si-la še-rô-ka

ce-sta to som, préjet²⁾ ja morem pa vsa.

Dokazali smo, da je imel prvotni jezik človeštva pojoč naglas. Dokazali smo dalje, da je treba v slovenščini skrbno ohraniti in v pismeni jezik presaditi vse to, kar se nam je še ohranilo iz onega prajezika. Iz tega sledi, da moramo l. pismeni jezik preobraziti po poljanskem narečju, katero je vsled svojega petja prajeziku človeštva

¹⁾ svène = pujs.

²⁾ prejet = prehoditi. (Zamudilo ga je, ker jo je moral prehoditi tudi po širokosti.)

najbolj podobno; 2 sledi iz povedanega, da moramo pri vsakem zlogu s sekirico zaznamovati, kako naj bravec dotični zlog zapoje; drugega pomočka v to svrhu sploh nimamo. 3. Bomo morali to petje prenesti tudi v olikano govorico. Zakaj, to je jasno. Naš pravopis je namreč fonetičen, to se pa pravi z drugo besedo: Pri nas se mora tudi tako govoriti, kakor se piše.

Mislimo, da smo stvar dosti razložno utemeljili in pojasnili. Samo jedna reč je, o kateri bi utegnili častiti bravec še dvomiti. To namreč, ali se je res nahajal v prvotnem človeškem jeziku pojoč naglas. Pa o tem je vsak dvom popolnoma nemogoč; vendar zaradi gotovosti naj podamo še en dokaz, ki se opira na kitajščino.

Kakor je sploh znano, so bili Kitajci vedno narod, kateri je bil nezmožen za vsakateri napredek. Kitajec našega stoletja je še popolnoma tak, kakoršen je bil Kitajec, ki je živel pred tisoč in tisoč leti. Sedanji Kitajec je fotografija Kitajca iz pradobe človeštva. In iz te narave Kitajčeve se po dušeslovnih pravilih lahko s popolno gotovostjo sklepa, da je sedanji jezik Kitajčev tudi le fotografija jezika, kateri se je rabil v pradobi človeštva! Ako hočemo kaj izvedeti o prvotnem jeziku, moramo se zato učiti kitajščine.

In glejte, kitajščina ima tudi pojoč naglas! To nam je trden in neovrhljiv dokaz, da so prvi prebivalci naše zemlje res govorili s pojočim na-

datki o množini vinskih letin na Kranjskem od leta 1881—1896.

Leta	1881	1882	1883	1884	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893	1894	1895	1896
pridelalo se je	173.000	133.000	168.000	154.000	161.000	159.000	212.000	208.000	134.000	164.000	96.000	93.000	104.000	58.000	97.000	102.000

Te številke predočujejo, da je vinski pridelek od l. 1891 naprej skoraj za polovico padel, od tega časa nadalje pa opažamo, da je cena vinu tako zelo pozdignila se, da se kar čudimo!

Ako pogledamo na stanje vinarstva iz leta 1896, kako je bilo ono takrat na Kranjskem v posameznih sodnijskih okrajih zastopano, koliko hektarov vinogradov je bilo še neokuženih, koliko okuženih, koliko hektolitrov se je pridelalo, tedaj nam sledeči uradni podatki najnatančneje povedo, kako je vinarstvo v posameznih okrajih in ž njim seveda glavni vir dohodkov padel:

I. Vsa Notranjska je imela 1202 ha še neokuženih in 870 ha okuženih vinogradov, vina se je pridelalo 8322 hl.

II. Vsa Dolenjska tako-le:

sod. okraj	neokuž. vin.	okuženih	vina
a) Kočevje	36 ha	— ha	115 hl
b) Krško	1387 »	1308 »	3.606 »
c) Kostanjevica	900 »	897 »	10.620 »
d) Mokronog	1580 »	615 »	4.424 »
e) Radeče	654 »	422 »	3.205 »
f) Litija	638 »	— »	11.485 »
g) Zatičina	72 »	— »	1.152 »
h) Novo Mesto	1937 »	1570 »	33.897 »
i) Žužemberk	303 »	— »	7.272 »
j) Trebnje	732 »	— »	10.102 »
k) Metlika	1103 »	1096 »	3.860 »
l) Črnomelj	1087 »	1008 »	3.478 »

V okrajih, kjer je trtna uš najbolj pustošila, postal je boj za obstanek vidno težavnejši in začelo se je trumoma izseljevanje v Ameriko, v to obljubljeni deželni dela in zaslužka. A ona ne izpolnjuje nad, ki jih stavimo do nje, ampak vračuje nam le izsesane, bolehnne domačine, ako jih tam ne krije prezgodnji grob.

Naša sveta dolžnost bodi, da obvarujemo naš domači slovenski rod pred tem nezdravim stanjem ter se trudimo, da mu odpremo nov vir dohodkov, in to storimo, če ga učimo pridelke, katere on s trudom od matere zemlje doseže,

glasom. Kako krasna govorica je bila to, kako blagglasna in melodična! Nekaj te krasote se je ohranilo v divnem, čarobnem kitajskem jeziku. Kitajec še vse drugače in lepše poje, kakor naš Poljanec; višina ali nižina, v kateri se kitajska beseda zapoje, ima tako važnost, da dobi beseda še le s tem drug pomen, če se v drugem glasu zapoje. Ako častiti bravec ne verjame, naj si naroči obširno in temeljito knjigo: *Arendt, Handbuch der chinesischen Umgangssprache*, iz katere se bo sam prepričal o resnici naših besed.

Opirajoč se na podane dokaze, smemo trditi, da nam ne preostaja nič drugega, kakor da popoljanimo slovenski pismeni jezik. Novotarija bo to res, toda utemeljena, z razlogi in dokazi podprta novotarija! Ozrite se nazaj v bližnjo preteklost; ali niste v pravopisu že sprejeli marsikatero novotarijo, ne da bi vam jo bil kdo zadostno dokazal? Zakaj bi potem ne sprejeli v pismeni jezik poljanščine, za katero govore dokazi, tehtni in neovržljivi? Ako ste enemu dobri, bodite drugemu vsaj pravični! Ko ste sprejemali v pravopis nedokazano, vodila vas je dobrot. Lahko bi tudi mi apelovali na to dobrot, pa nočemo. Ker imamo pravico po svoji strani, sklicujemo se edino na pravico, ne na dobrot; in upamo, da bo pravica zmagala, upamo, da bo v jezikoslovni pravdi zmagala poljanščina, ne pa bohinjščina!

X Nr. 2.

boljše izkoriščati, bolje v denar spravljati in bolje ceniti.

Ako se ozremo po zgornji številki, koliko je Kranjska n. pr. l. 1896 imela vinskega pridelka in ako ceno 1 hl poprečno z 10 gld. postavimo, tedaj dobimo lepo svoto 1.020.000 gld. Skušnja nam pa pravi, da se danes dobro dolensko vino povprečno po 20 gld. jeden hektoliter plačuje in sicer tako blago, kakoršno bi bilo lahko poprečno vse dolensko vino. Ako pridelek tega leta po tej ceni računimo, dobimo svoto 2.040.000 gld.

Take svote našemu slovenskemu narodu Amerika skupaj ni donesla, kakor jo nam vinstvo samo v enem letu pri srednje dobri trgtvi ponuja!

Resnica je, da do tolike visoke stopinje v vinarstvu še ne bomo čez noč dospeli, tudi se je in se bode ogromna množina vina na domu samem porabila, toda če dosežemo četrtno ali tretjino tega in ako se bode vinogradništvo povzdignilo, morda polovico — s takim uspehom moremo zadovoljni biti, to bi našemu priprostemu ljudstvu donesalo po več stotisoč goldinarjev na leto in blagostanje bi se povzdignilo.

S čim bi dosegli, da bi se ta preobrat v vinogradarstvu zvršil, da bi cena vina in njega kvaliteta se povzdignila?

Edino s tem, da 1. vinograde in trte prav skrbno in pravilno obdelujemo in 2. da iz skrbno odbranega grozdja z umnim kletarjem dosežemo kvalitetna vina.

Ali zamoremo od naših priprostih vinogradnikov zahtevati, da oboje to storé, sedaj ko jim trtna uš, peronospora, oidium toliko preglavice, toliko dela in stroškov provzročuje, ko jim poleg tega še pravega znanja manjka, da bi z umnim kletarstvom dosegli povprečno taka vina, ki bila vredna 1 hl po 20 gld., kakor jih pri nas dosežejo sedaj le najbolj napredni, posebno marljivi in navadno tudi le premožni vinogradniki?

Ker tega iz najrazličnejših vzrokov ni mogoče, zlasti, ker jim primanjkuje dovolj gmotnih sredstev, ker je stara navada ukorenjena, da se velik del pridelane vinske kapljice za domačo uporabo potrosi, in ker je umno kletarstvo veda, ki je našim vinogradnikom še skoro povsem neznan stvar, zato je treba tu prve pomoči. Vsa obširna vinogradska in kletarska dela je treba deliti, jeden, in sicer lažji del naložimo v prihodnje vinogradnikom na ramo, drugi del, in sicer težavnejši prevzemimo mi, in sicer zato, da priprostemu ljudstvu pomagamo. — Kako naj se to zgodi?

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. julija.

Posvetovanje čeških poslancev, ki je bilo prvotno napovedano za sredo tega meseca, je preloženo sedaj do konca avgusta. Ta sklep je storil, kot smo že omenili, v ponedeljek izvršilni odbor čeških državnih in deželnih poslancev, potem ko se je dalje časa posvetoval o političnem položaju. Bržkone se je preložil nameravani shod samo vsled tega, ker se še niso vršile napovedane konference na Dunaju, od katerih izida je kajpada do cela odvisno postopanje češke delegacije. Češki poslanci bodo, kakor je posneti iz raznih čeških listov, postopali napram osrednji vladi popolno tako, kakor bo vlada uvaževala njih zahteve.

Posl. dr. Schlesinger si je nakopal pred nedavnim veliko nejevoljo svojih volilcev. Priredil je namreč pred nedavnim nekaj volilskih shodov na raznih krajih svojega rihenberskega volilnega okraja. Toda k tem shodom so smeli priti samo zaupniki in župani, ker se je v posebnih vabilih naglašalo, »da bi slabo vplivalo na poslančevu bolehnost, ako bi se udeležila shodov večja množica.« Na vseh teh volilskih shodih se je izreklo »delavnemu« zastopniku popolno zaupanje. S tem pa, kakor poroča neki rihenberski list, niso zadovoljni njegovi volilci, posebno hišni posestniki nekaterih občin, ki so se na posebnem shodu soglasno izrekli za to, da treba poslanca Schlesingerja pozvati, naj tekom dveh mesecev priredi shod, ki bo vsakomur dostopen, sicer se mu pa izrazi nezaupnica in ga pozivlje, da takoj odloži svoj mandat. Posl. Schlesinger se dosedaj

še ni odločil ne za to, ne za ono, vendar se bo bržkone zbal navedene grožnje.

Ogrski socijalni demokratje, ki so dosedaj nekako simpatizovali z Szellovo vlado in ji niso provzročali posebnih preglavic, so se jeli te dni nekoliko živahneje gibati. Priredili ali prirediti so nameravali v poslednjih dneh več shodov in demonstracij, kakor pravijo, za občno volilno pravico, toda vlada jim je takoj stopila na prste ter prepovedala oziroma razpustila vse shode. Ministerski predsednik je šel še celo tako daleč, da je velel poslati vse zunanje socijalistiške agitatorje v njih domovino. To pa seveda ostalim sodrugom ni posebno všeč in sklenili so jutrišnji dan prirediti v Budimpešti velik protestni shod, na katerem bodo ugovarjali takemu vladnemu postopanju. Poleg shoda se namerava prirediti tudi burna demonstracija in na dotičnih oklicih, s katerimi se vabijo delavci k shodu, se glasi: Proti sili se treba boriti s silo! Vlada je seveda v največji skrbi za javni mir in red in je storila vse, da se zabranijo večje demonstracije. — Akoravno ni odobravati burnih prizorov revolucionarnih socijalistov, ki bi se v svojem postopanju bržkone ne razlikovali mnogo od svojih tovarišev na Dunaju in v Belgiji, se vendar nekako čudno sliši, da »liberalna« Szellova vlada kar a priori prepoveduje zborovanja in noče ničesar čuti o razširjenju volilne pravice. S tem so mažarski pseudoliberalci pokazali, da velja zanje isto načelo, kakor za naše kranjske »napredne svobodnjake«.

Nemški listi o položaju v Avstriji.

Kakor je razvidno iz raznih večjih nemških listov, se pečajo ti v zadnjem času še mnogo bolj z notranjim našim položajem, kakor pa domači avstrijski listi. Seveda sta tudi tu dva glavna toka: katoliški listi simpatizujejo z desnico in vlado, liberalni in nemško-nacionalni pa s svojimi vernimi sodrugi tostran črnozoltih kolov. »Hamb. Nachrichten« se pečajo v jedni zadnjih številkih s povabilom katoliške ljudske stranke k jezikovnim mirovnim konferencam. Članek pove, da je storila ta stranka zelo važen korak v dosegu miru v Avstriji, in tudi dostavi, da ta korak ni imel zaželjenega uspeha. Seveda ne vé, ali bolje noče vedeti pravega vzroka za to, vendar pa namiguje, da so vsemu neuspehu vzrok samo — Mladočehi. Prav po vzgledu naših domačih liberalnih listov potem svetuje to hamburško glasilo naši zvesti zaveznici desnice, naj ne gre več s Čehi, ki ji vračujejo dobrote vedno le z nehvaležnostjo, in naj se tesneje oklene ostalih nemških strank v Avstriji. Na te limanice pa katoliška ljudska stranka seveda ne bo šla, naj se njeni domači ali zunanji sovražniki še toliko prizadevajo. V njih tabor je ne bodo zvale niti najbolj laskave besede.

Razširjenje avtonomije v Črnogori.

Povodoma zaroke prestolonaslednika je naklonil knez Nikita črnogorskim občinam neke vrste samostojno avtonomijo. Mesta in druge občine imajo pravico voliti si župana in občinsko zastopstvo obstoječe iz 12 članov, ki morajo oskrbovati mestno premoženje in skrbeti za dohodke. Dosedaj je oskrbovala ta posel samo knežja blagajna ne oziraje se na želje občanov. Vlada si izgovarja samo vrhovno nadzorstvo. Na podlagi te knežje odredbe so se v raznih občinah že vršile nove volitve. Izvoljeni so večinoma vladni kimovci, nad katerimi se vladi ne bo treba jeziti. »Mladi« so poskušali svojo srečo, a ni šlo. To imajo sedaj za plačilo, da so se že dalj časa borili za avtonomijo ter kazali na občinsko samoupravo v Bosni, ki je v rokah »Švabov«.

Dreyfus in — Flamidien.

Oslobojenje »morilca« brata Flamidiena je grozno osupnilo vse »resnične zagovornike resnice in pravice« — in to so v prvi vrsti židje in pa njih pokorni hlapci, socijalni demokratje. Brat Flamidien oproščen, Dreyfus pa mora še sedaj ječati v zaporu in nima dosti nade na osloboditev, kričé židovska in socijalno-demokratska glasila v Franciji in pridružuje se jim kot verna sodruginja tudi dunajska »Arbeiter Zeitung«. Oba stavi ta čifutski list v isto vrsto. Pri obeh, pravi ta list, je prepričanje o krivdi vsesplošno, proti obeh je prebivalstvo demonstrovalo, za krivdi obeh je obilo obteževalnih dokazov in vendar je Flamidien oproščen, Dreyfus pa zdihuje v ječi. Kje je pravica? Kje resnica? — Tako piše ta dunajski »delavski prijatelj«, ki je neprestano naglašal ne-

dolžnost Dreyfusovo in Flamidienovo* krivdo, seveda samo zaradi tega, ker je Flamidien katoliški redovnik, Dreyfus pa — židovski ljubljenec.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Ljubljana, 18. julija.

Pričetkom današnje izredne seje se spominja župan smrti meščana ljubljanskega in vpok. profesorja Konška, potem je pa podal odbornik Dimnik v ime šolskega odseka obširno poročilo o potrebi gradnje tretje mestne deške šole ter dodal dokazom, ki jih je podal v svojem poročilu na mestni šolski svet profesor Levec, tudi nekaj opazk glede ljudskega šolstva v Zagrebu, kjer imajo poleg nekaj zasebnih devet mestnih ljudskih šol in pride tam na jednega učitelja 40 učencev, pri nas pa 58. V poročilu se govori tudi o potrebi gradnje meščanske šole, na katero naj bi se računalo pri tem vprašanju.

Konečno predlaga, naj se magistratu naroči, da poišče za primeren prostor ter napravi približen proračun in načrt ter o tem svojedobno poroča obč. svetu.

Odbornik Lenče predlaga, naj se poročilo da v tisk in izroči občinskim svetnikom, ter za sedaj odstavi z dnevnega reda, ker se z gradnjo še lahko počaka. — Odbornik dr. Požar in Kozak zagovarjata odsekove predloge, odbornik Žužek pa želi, naj se vprašanje o meščanski šoli izloči iz teh predlogov, ker še ni potrebno; z njim se strinja tudi odbornik dr. Hudnik, in sicer radi tega, da se meščanska šola ne gradi z ljudsko šolo vred morda kje v Vodmatu, marveč mora biti prva v sredini mesta. Konečno še dr. Tavčar govori za odsekove predloge, ker je nada, da prideta oba zavoda v sredino mesta. — Pri glasovanju so bili vsprejeti vsi odsekovi predlogi.

Odbornik dr. Hudnik poroča na to o ugovorih šestih hišnih posestnikov na desni strani Poljanske ceste, mej temi tudi finančno ravnateljstvo, proti zahtevanemu jednotretjinskemu prinosu za napravo trotoarja ter o prošnjah Alojzijevišča za povračilo izplačanega prinosa in Jožefinuma za odpis istega. Poročevalec predlaga, naj se rekurzi in prva prošnja zavrnejo, ker je magistrat v smislu novega stavbinskega reda pravilno postopal, prošnji poslednjega prosilca naj se pa ugotovi z ozirom na njega finančnejne razmere.

Odbornik Kozak se ne strinja s tem predlogom, ker se tudi od posestnikov na levi strani te ceste ni zahteval določeni prinos, odbornik dr. Tavčar pa ugovarja predlogom zaradi tega, ker se je sklenilo napraviti trotoar preje, predno je bil uveljavljen novi stavbinski red in toraj po njegovem mnenju ta še ne more veljati za napravo tega trotoarja. Ker se pa s to zadevo še ni bavil pravni odsek, predlaga, naj se zadeva odstavi za danes z dnevnega reda. — Temu predlogu se pritrdi.

O porabi dotacij za šolo na Barji in za okr. učiteljsko knjižnico poroča odb. Dimnik in se vsi računi odobré.

Na poročilo odborn. dr. Požarja se sklene otvoriti drugi mestni otroški vrtec za trnovsko župnijo in glede prepustitve potrebnih prostorov stopiti v dogovor z lastnikom »meščanske vojašnice« O. Dolencem, obenem pa razpisati službo vrtnarice.

O vladnem dopisu glede najema prostorov za del obrtne nadaljevalne šole, katero hoče vlada reorganizovati, poroča odbornik Šubic in predlaga, naj se v tem oziru sedaj ničesar ne ukrene, ker se itak kmalu prične z gradnjo posebnega splotja za vse obrtne šole. — Predlog obvelja.

Za mestno deklislo višjo šolo se sklene z rokom do 15. avgusta razpisati mesto stalnega učitelja z dohodki meščanskega učitelja, petletnicami in stanarino 250 gld.; vladnemu svetniku dr. Zupancu se pa za poučevanje samotologije v drugem tečaju dovoli nagrada 100 gld. Poročevalec odb. Šubic.

O regulacijskega odseka poročilih poroča odbornik Gogola. Posestniki Mariji Lohkarjevi se prizna za svet, ki ga je odstopila v regulacijske namene na Valvazorjevem trgu, znesek 50 gld.; zahtevala je 20 gld. za kvadratni seženj. — Za svet, ki se ni porabil za cesto ob Privozu v Prulah in ki ga želi nazaj kupiti sosed Iv. Ahlin, se določi cena, katero mu je morala občina prej plačati, namreč 15 gld. za kvadrat meter. — Posestniku

M. Samassi se ponudi za 103 kvadr. metra sveta, ki ga je odstopil za regulacijo Frančiškanskih ulic, sveta 1000 gld. Sam zahteva 15 gld. za kv. meter. — Za regulacijo Ceste v mestni log in Vogelinih ulic odstopi svet se sklene plačati Mat. Verbiču s 4 gld. od kvadr. metra. — Prošnji Pauerjevih dedičev za znižanje odkupnine za 13 kvadr. metrov sveta, ki so ga pridobili od mestne občine na Sv. Petra nasipu, od 10 na 5 gld., se ne ugodi. — Za 633 kvadr. metrov sveta, ki ga mora odstopiti mestu oskrbnitvo Pohlove ustanove v regulacijske namene, se določi cena 4 gld. za kvadr. meter in se sklene, za to svoto odkupiti toliko sveta (vrta) Črnetove ustanove, da bo mogoče zgraditi na tem prostoru novo hišo za Pohlovo ustanovo.

Za otvoritev Miklošičeve ceste od justične palače do Frančiškanskih ulic mora odkupiti občina 2439 kvadr. metrov sveta. O. Bamberg ga odstopi 1458 kvadr. metrov in zahteva za kvadr. meter 15 gld., Jos. Piklova 604 kvadr. m. po 20 gld. in Fran Pavlovič 377 kvadr. metrov po 10 gld. Poročevalec predlaga, naj se določi prvemu cena 12 gld., ker se mu s tem onemogoči razširjanje tiskarne, ostalima dvema pa po 6 gld. kvadratni meter.

Odbornik dr. Tavčar pravi, da je Pavlovičeva zahteva edino pravična in naj se določi cena 10 gld. za vse tri, odbornik Velkavrh pa predlaga, naj se izplača Bambergu 17.000 gld., ker bo moral napraviti dve ograji. — Vsprejet je bil dr. Tavčarjev predlog.

Za podaljšanje Hilserjevih ulic do Bleiweisove ceste odstopi pet posestnikov 2388 kvadr. metrov sveta, in sicer dr. Fr. Munda 1047 kvadr. metrov, za katere zahteva skupno 7526 gld., G. Zamejc 93 kvadr. metrov za 3000 gld., rodbina Seunig 94 kvadr. metrov po 5 gld., Premk - Nabernikovi dediči 987 kvadr. metrov po 10 gld. in R. Göbl 167 kvadr. metrov po 6 gld. Poleg tega zahtevajo trije, da jim mestna občina napravi ograje in greznice. Sklene se za vse razun Zamejca določiti ceno 7 gld. kvadr. meter, poslednjemu se pa odstopi v zameno za 43 kvadr. metrov večji del mestnega sveta na nasprotni strani.

Preko nasveta magistrata glede odkupa Al. Vilharja hiše na Sv. Jakoba trgu se preide na dnevni red.

Konečno poroča odbornik Gogola o dopisu županovem glede prinosa za nakup J. Klopčičeve in Fr. Trčkove hiše za stavbišče šentjakaškega župnišča, v katero svrhu je kranjska hranilnica obljubila 12.000 gld. in A. Samassa 1000 gld. prispevka in manjka sedaj še 5000 gld. Poročevalec predlaga, naj se o tem prispevku še ne sklepa, ker se morajo rešiti poprej razna vprašanja in ker danes še sploh ni gotovo, ali se bo na tem mestu res moglo graditi župnišče ali ne. Vsa zadeva je odvisna od drugih faktorjev. Treba je napraviti poprej načrt in proračun ter zagotoviti prispevke drugih faktorjev, potem bo še le občina sklepala o svojem prinosu; dotlej naj se pa to vprašanje odloži.

Predlogu ugovarja odbornik dr. Tavčar, ki pravi, da mora ravno ta zadeva biti čim prej rešena. Gotovo je, da se bo župnišče moralo graditi, Florijanske in Rožne ulice se morajo regulirati in občina bo morala konečno tudi več prispevati kot 5000 gld. Govornik je toraj za to, da se porabi ugodna prilika in dovoli 5000 gld., toda zato naj se pa občina vpiše kot lastnico in prevzame hiši v lastno upravo, katerih dohodki naj se zbirajo v gradbeni zaklad za župnišče, ob enem naj se pa za vselej uniči napačna misel župljanov, kakor da bi bila občina zavezana graditi novo župnišče. Za regulacijo Rožnih ulic mora pa prispevati cestni erar.

Vkljub končnemu odločnemu ugovoru poročevalca je bil vsprejet dr. Tavčarjev predlog.

Ostale točke dnevnega reda se rešijo v prihodnji tajni seji.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 19. julija.

(Don Mazaro de Papiros.) »Narod« se v dveh dolgih člankih pod naslovom »Don Ranudo de Calibrados« trudi, oprati svojo stranko, ter ljudem dopovedati, da škandal, ki ga je uprizorila njegova stranka pri občnem zboru kmetijske družbe, prav za prav ni bil škandal. To more dopovedati samo takim, ki jih pri občnem zboru ni bilo, pa

še tem težko. »Narod« trdi, da »kmetijska družba ne sme pripadati niti kmetom, niti katoliško-narodni, niti narodno-napredni stranki«. Ja, za koga pa je kmetijska družba, če ne za kmeta? Ali je za dr. Tavčarja, ali za Murnika, ali za Pirca? Kmetje sedaj lahko vidijo, kako jih čislajo »narodno-napredna« stranka in nje voditelji. Zapomnili si bodo to. Za tisto polje, katero obdelujejo gospodje od »narodno-napredne« stranke, ne potrebujejo kmetijske družbe. Da katoliško-narodna stranka neče pridobiti strankarskega gospodstva v družbi, dokaz temu je dejstvo, da je imela med svojimi kandidati celo priznane liberalce. Kaj pa »narodno-napredna« stranka? Ali niso gospodje dr. Tavčar, Murnik in Pirc nje pravi, da celo strastni pristaši? Ali niso baš ti gospodje provzročili zaključenje občnega zbora, pri katerem je bilo videti, da dobe večino njim neljubi kandidatje? Za katerega gospodstvo se je torej šlo in se še gre? Kmetje se ne bodejo dali preslepiti! Toliko za danes, da si ne bode domisljal kak don Mazaro de Papiros, da nam je sapo zaprl.

(Dr. Tavčar od kmeta živi!) To je on sam priznal na zadnjem občnem zboru kmet. družbe, kjer je navzoče kmete ob enem tako nečuvno žalil in škodoval! Kaj pa poreče kmet k temu, da sam redi svoje najljutjše sovražnike?! Študije so mu plačali duhovni, redijo ga kmetje, sedaj pa obema v obraz bljuje.

(Pogreba vpok. prof. Konška) so se udeležili poleg večjega števila občinstva deželni šolski nadzornik Šuman, deželnovladni svetnik Merk, deželni glavar pl. Detela, župan Hribar, dež. odbornik Murnik, ravnatelj tukaj. srednjih šol dr. Detela, Hubad, Senekovič in Wiesthaler, več drugih profesorjev, duhovnikov, uradnikov in učenci Mahrove šole.

(Imenovan) je rudniški svetnik Jos. Schmid v Idriji za nadsvetnika in vodjo ondotne rudniške direkcije. Oskrbnik Al. pl. Koschin ravnatam je imenovan za nadoskrbnika.

(Občinski svet ljubljanski) ima danes in jutri popoldne ob 6. uri četrto oziroma peto izredno sejo v tem mesecu. Na dnevnem redu današnje seje sta poročili finančnega odseka o nagradi mestnim stražnikom za zasledovanje psov brez mark ter o nakupu parcele za napravo steze z Ilovce do šole na Barju; nadalje poročila stavb. odseka o uvrstitvi Vodmata v notranji stavbni okraj, o spremembi stavbne črte ob Virantovem vrtu v Trubarjevih ulicah, o zadevi J. Godčeve stavbe in pekarije ter o načrtih in proračunih za poslopje prof. Stubenbergičine ustanove v Gradišču. Dalje je na dnevnem redu napeljava kabla z Grada do »Mestnega doma«, dovolitev kredita za nekatere poprave v mestnih šolah in konečno poročilo o oddaji dveh stanovanj v »Mestnem domu« vodovodu in elektrarni. — V jutrišnji seji se bo pa razpravljalo o pogodbi v zadevi gradnje električne cestne železnice in za oddajo toka za to železnico.

(Na Goriškem) je izbruhnil javen boj v slovenski stranki. Omenili smo že, da je v »Gorici« osem deželnih poslancev pozvalo g. dr. Tumo, naj odloži deželno odborništvo. Včerajšnja »Soča« pa objavlja zaupnico, katero je dr. Tumi poslalo občinsko starašinstvo trga Kobarida. Dalje gospod dr. Tuma v odprtem pismu na velečast gosp. dr. Gregorčiča izjavlja, da ne odloži mandata, dokler mu ne navedejo dejstev, radi katerih so ga že obsodili »in contumaciam«.

(Goriški magistrat) zna varovati svoje ljudi. Emilio Schapla, sin slovenskih starišev, izneveril se je svojemu rodu ter se vrnil mej prve bojevnike za italijanstvo proti Slovencem v Gorici. Ker pa je mož vsled raznih »zaslug« v nevarnosti, da ga spodé iz Gorice, potegnil se je za-nj goriški magistrat ter mu v zadnji seji podelil pristojnost v Gorico.

(Iz Št. Vida nad Ljubljano.) Ni še dolgo, ko sta g. Žirovnik in njegov sin našega g. kapelana prav po najnovejši »liberalni olik« na cesti napadla zaradi občnega zbora c. kr. kmetijske družbe. G. Žirovnik, predsednik tukajšnje kmetijske podružnice misli, da je kakor g. Murnik »autokrat«, sicer se ne bi bil iznebil izjave, češ, »da morajo kmetje njega priti prosit, ali smejo na občni zbor c. kr. kmetijske družbe v Ljubljano«; zato je tudi šel z ljubljanskega kolodvora v Šiško našim kmetom naproti, da bi jih vrnil — toda niso se dali pogovoriti. Mar bi on

storil svojo dolžnost in sklical zbor domače družnice, potem ne bi bilo treba, da se udje mej seboj opozarjajo na občni zbor c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani. Seveda pri taki gospodi je vsa naša stranka manj vredna, kakor »čevljar kakega liberalca n. pr. Lenarčičev,« kakor je dejal g. Žirovnik, ki se je tudi izjavil, da ne vsprejme nobenega mandata od naše stranke. Mi si bomo to dobro zapomnili. Če je tega gospoda sram, da bi ga volila naša stranka, v kateri so najodličnejši kmetje, duhovniki in drugi, kateri tudi kaj razumejo o kmetijstvu, reči se mora: le slepa liberalna oholost more človeka tako daleč privedi, da tako brezobzirno žali zastopnike drugih stanov.

(Novi častni občan vipavske občine.) Iz Vipavske doline se nam piše: Gospod župan v Vipavi se hoče na vsak način vzdržati na županskem stolu. V to svrhu si hoče za bodoče volitve osigurati prvi razred. Mislil si je: Izvolimo si častnega občana, ki bode volil z nami! In kdo bi bolj zaslužil to čast, kakor Ivan Kruti, kakor ga imenujejo njegovi vaščanje. Brez njega si vipavski liberalci itak ne znajo pomagati. On zanje dopisuje v »Slov. Narod«, on jih uči, kako naj mahajo po klerikalcih. Torej on pač zasluži, da je častni občan vipavskega trga. V nedeljo so oklicali volitve, a v soboto je odbor volil novega častnega občana, da gosp. župan v prvem razredu dobi siguren glas. Sicer pa g. župan hodi tudi po Mančah in drugih vaseh ljudi pridobivati za svoj prestol. Neka liberalna gospa je govorila: »Prvi in drugi razred že imamo, a tretjega bomo kupili.« Tako se vzdaja priprosto ljudstvo. Ali res ni nikogar v Vipavi, ki bi se uprl terorizmu ter se potegnil za ljudske koristi?

(Iz Šmarija.) Zopet je doletela 16. t. m. šmarijsko faro izredna sreča, da smo imeli v svoji sredi svojega za vse dobro navdušenega nadpastirja, svojega kneza in škofa. Prišel nam je blagosloviti dve kapelici pri podružnici na Gumnišču in novo gasilno orodje in gasilni dom na Škofelji. Tu ga je preč. g. dekan pričakoval s sosednjo duhovščino. Po kratkem prisrčnem pozdravu se Presvetli odpelje v spremstvu duhovščine, gasilcev in številne množice proti podružnici na Gumnišče. Tam je stopil na leco in v ognjevitih besedah govoril o nedeljskem evangeliju, kaj so modri tega sveta in kaj otroci luči. Na to je Presvetli daroval sv. mašo, po maši pa je blagoslovil obe novi kapelici, ki sta res lepi. Predno je blagoslovil prvo, ki stoji tik pred cerkvijo in v kateri je kip Lurške M. B., je v prisrčno navdušenih besedah govoril o čudežih in o veri. Povdarjal je, da se še tudi dandanes gode čudeži, kakor so se godili za časa Gospodovega. A kakor takrat pismarji niso hoteli verovati čudežev, tako jih tudi danes mnogi taje. Pismarjem takrat dokazov za resničnost čudežev ni manjkalo, a manjkalo jim je dobre volje, bili so — hudobni! Isto danes! Dokazov, neovrženih dokazov dovolj, a volje manjka, volja in življenje je hudobno. Zato krščansko živite, da vas Bog ne kaznuje s tem, da bi vam odvzel milost sv. vere, ker ni je hujše kazni, kakor je ta. Temu je sledilo blagoslovljenje kapelice, na kar se je jela dolga procesija s petjem in molitvijo pomikati proti drugi kapelici, oddaljeni od cerkve dobre četrt ure. V tej je »Ecce homo«. Zopet tu je Presvetli dolgo govoril pojašnjajoč zgodbo velikega petka in kaj je bilo vzrok te zgodbe, namreč — greh! Koliko mora biti človeška duša vredna, da sam Bog zanjo toliko trpi! Zato pazite, da z grehom ne zgubite tako dragocene svoje duše. Po blagoslovljenju se je presvetli vladika odpeljal v Šmarje, po litanijah pa si je ogledal podružnico sv. Ursule na Laniščah, kjer je zopet v prelepem govoru navduševal zbrane k stanovitnosti v sv. veri. Potem opravilo pa je stopil Presvetli v kmečko hišo na povabilo gospodarjevo, sedel na klop za mizo, si urezal od hleba domačega kruha ter zavžil kupico vina v veliko veselje gospodarja in domačih. Povsodi pa je bilo slišati iz ust priprostega ljudstva: Bog nam jih ohrani še dolgo, dolgo let! Pa saj je imel za vsakega prijazno besedo, in srečno je bilo ljudstvo, da je moglo tako po domače govoriti s svojim škofom. Da, to je pastir, ki pozna svoje ovčice, pa tudi ovčice poznajo njega. Njemu bije srce za ljudstvo, in ti udarci odmevajo v ljudskih srcih; četudi ga posamezniki črtijo, — ker so hudobni, — toda ljud-

stvo je — njegovo! Šmarijci so — njegovi! Potem je naš vladika blagoslovil gasilno orodje in dom na Škofelji, pred blagoslovom pa še vneto nagovoril ognjegasce — in to je bil že peti govor ta dan! Dragi ognjegasci, varujte ljudstvo zemskega ognja, čujte pa tudi duše večnega ognja! Gdčna Tinca Ogorelčeva na to zahvali Presvetlega za visoko čast, ki jo je skazal Šmarijcem in Škofeljcem, ter mu izroči šopek cvetlic, istakotako zahvali g. Doberleta kot načelnika ognjegascev, in vse navzoče, ki so kakorkoli povišali slavnost. Sedaj so razna gasilna društva defilirala pred škofom, defilirala so pa tudi — dekleta v narodnih nošah — neumestno! Še neumestnejša pa je bila godba, ki je poživiljala korakajoče — bil je tercet — bas, gosli in — harmonike na — meh! Blagi Slomšek je dejal: Šola pa, če dobra ni, je boljše, da je ni! — mi pa pravimo za ta slučaj: Godba pa, če dobra ni, je boljše, da je ni! Ako pa le slaba je, slovesnost pokazi! Potem se je Presvetli med slava-klici vrnil v Ljubljano. Mi pa kličemo za njim: Hvala prisrčna in slava Presvetlemu, ker je blagovolil nas obiskati! — Hvala preč. g. dekanu Drobničju, ker se tako požrtvovalno trudi za svojo faro! Slava možem!

(Iz Zatičine.) Letošnje leto napravlja ljudem s svojimi nevihtami dosti strahu. V nedeljo, kakor se čuje, ubila je strela v Leskovcu nekega fanta; isti dan gorelo je tudi blizu Šmartnega. Tudi iz drugih krajev slišimo jednake strašne dogodke. V ponedeljek pa se je pri nas dogodila jednaka nesreča. Vdarilo je namreč v kozolec posestnika Jožefa Goriška in v hipu bilo je vse v plamenu. Zgorela je vsa krma in tudi nekaj žita. Sreča je bila, da so bili ljudje takoj na mestu in tako so omejili ogenj samo na prvo žrtev. Ko bi pihal veter, vnela bi se bila tudi druga poslopja, ki so tikoma skednja.

(V prisilni delavnici) je dobilo danes vsakdanje življenje v zavodu prazniško lice. Ob osmih se je pripeljal presvetli knez in škof od lazarištov, kjer je opravil na praznik sv. Vincencija sv. mašo, deliti dečkom-prisiljencem sveto birmo. Sveto mašo je opravil kanonik Kalan, na to je škof ogovoril birmance ter jim po govoru podelil zakrament svete birme; potem je obiskal bolnico in šel v klo, kjer so gojenci zapeli nekaj pesmi ter se razdelila primerna darila. Slovesnosti udeležili so se razven vodstva hiše deželna odbornika Murnik in dr. Schaffer, svetnik Gozanni in dr. Gregorič.

(Iz Planine pri Vipavi) se nam poroča: Pretečeno nedeljo smo pri nas jako slovesno blagoslovili novo šolsko zastavo. Ob 4. uri popoldne zbralo se je mnogo občinstva ter vsa šolska mladina pod nadzorstvom g. učitelja na prostornem vrtu g. F. Marca v Gorenjivasi. Zastavo je slovesno blagoslovil domači župnik č. g. A. Antončič. Kumovala pa je novi zastavi g. Ivana Marc, katera je tudi krasne trakove z napisi pripela na novo zastavo. Pred blagoslovom zapele so belo oblečene deklice pesem: »Česčena bodi o Kraljica«, po blagoslovu pa pesem o sv. Alojziju. Ko so zabili v zastavo gg. župnik, učitelj, župan, udje kraj. šol. sveta, kumica ter najprirednejši učenec in učenka svoje žreblje, opisal je g. župnik v lepem govoru zastavo, kazaje na križ, ki se blišči na koncu, ter krasni podobi Prebl. Dev. Mar. in sv. Alojzija. Učitelj g. Janko Grad razložil je mladini lep pomen, ki ga ima zastava, ter jo navajal k pridnosti in vstrajnosti. Učenec IV. oddelka proslavljal je v lepi pesmici 50 l. presv. ces. F. J. I. Gromovit trikratni »živio« razlegal se je po Planini, otroci in občinstvo je pa zapelo: »Bog ohrani!« Ko so se izvršile še nekatere deklamacije in zapele nekatere pesmice, bil je oficijelni del končan. Sledila je prosta zabava. Gospa kumica pogostila je vso šolsko mladino. Nato so se vršile raznovrstne igre, katere sta vodila gg. župnik in učitelj in pri kojih smo se razveseljevali stari in mladi skoro do večera. Ko so še otroci v lepem redu ter med petjem in veselim zvonenjem spremili blagoslovljeno zastavo v cerkev, bila je slavnost končana.

(Iz Kranja) poročajo: Za vstop v prvi razred tukajšnje cesarja Frana Josipa I. višje gimnazije se je oglasilo 73 dijakov, vsprejetih je bilo pa le 71, ker dva nista napravila vsprejemnih izpitov.

(Dekliška štirlirazrednica v Kranju) je zaključila šolsko leto minulo soboto. V šestih oddelkih je bilo koncem leta 126 učenk, ki so bile razun

dveh vse Slovenke. Za višji razred je bilo sposobnih 97, od teh nad 40 pohvaljenih, nesposobnih 24, neizprašanih 5 učenk. Poučevale so poleg nadučiteljice in katehetov tri učiteljice. Prihodnje šolsko leto se prične 19. septembra.

(Nove stavbe.) V Ljubljani se letos ne gradi baš mnogo novih poslopij, vendar je stavbeno gibanje še precej živahno. Do zdaj so se dovršila oziroma se še grade naslednja poslopja: V Slomškovih ulicah dvonadstropna Kornova hiša je v surovem zidovji dograjena, na Sv. Petra cesti K. Treove istotako in se tudi že pokriva. »Mestni dom« je dodelan s stolpičem vred. Prihodnji mesec bo slovesno otvorjen. Le-ta dobi baje električno razsvetljeno uro. Zidanje Štrukljeve hiše v Koldvorskih ulicah je v tiru. Na stavbišči deželnega dvorca se je pričelo kopanje tla. Na Francovem nabrežju je posestnik J. Kobilca dal svojo hišo nekoliko prezidati in primerno fačadirati, na Rimski cesti je dr. Munde nova hiša dograjena blizu tretjega nadstropja; ondi se gradnja glavnega kanala od Igriškega trga nadaljuje. Po mestu so dali nekateri gospodarji svoje zanemarjene hiše na novo prebarvati in olepšati. Pred škofijo, na Dunajski cesti in drugod se polaga nov tlak. V kratkem bode se pričelo asfaltiranje nekaterih uličnih hodnikov itd. Regulacija mesta se nadaljuje. Justično poslopje se v kratkem prične, poslopje zavoda za gluhoneme se že gradi nasproti deželni bolnici. V Vodmatu pa je že več novih poslopij dozidanih. Ljubljana se veča in lepša.

(Irredentizem.) Tržaški župan dr. Dompieri spominjal se je v seji obč. sveta pokojnega italijanskega poslanika v Parizu, Ressimana, rekoč: Vse delovanje našega someščana, ki je zastopal italijanskega kralja v Parizu, bilo je v korist miru slogi in pobratimstvu dveh največjih latinskih narodov, katerih imeni sta zapisani zlatimi črkami v zgodovini ljudske omike. Mislil sem, da se položi venec na njegov oder v imenu tržaškega mesta; toda opustiti sem moral to misel, ker sem zvedel, da je on zabranil to vrsto poklonstva. V znak sožalja prosim, da vstanete. Mej burnim odobravanjem vsi vstanejo. Italijansko polit. društvo »Progresso« pa je brzojavilo ministerstvu za vnanje posle v Rimu, da mu izjavi sožalje italijanske stranke. — In kaj je bil Ressiman? Rodil se je v Trstu, ubežal iz Avstrije in se l. 1848 boril proti svoji domovini. In tega moža slave italijanski mogotci v Trstu!

(Podpora iz Italije.) Italijanski listi poročajo, da je podružnica društva »Dante Alighieri« v Vidmu poslala 4000 lir primorskim irredentovcem za italijanske šole. Naj bi Italijani raje podpirali svoje berače, katerih je povsod v deželi.

(Utonil je) minulo soboto opoldne Anton Brežič, doma iz Postojinskega okraja, ko se je pri košnji na barju mej opoludanskim odmorom kopal v Ljubljani in nenadoma izginil pod vodo. Potegnili so mrtvega iz vode ter prepeljali v Borovnico.

(Tatje) so minuli teden poskušali svojo srečo pri poštnem uradu v Št. Vidu nad Ljubljano, a so jih pregnali psi.

(Poboj.) V soboto okolu polnoči so nekateri kmečki fantje s poleni in vilami napadli sredi ceste v Grosupljem ondotočnega čevljarja Jerneja Kovačiča ter ga tako obdelali, da je nezavesten obležal in se še le zjutraj mogel priplaziti domov. Zdravnik je konštatoval smrtno nevarne rane. Kovačič je kmalu izgubil zavest. Nekaj sumljivih fantov so prijeli.

(Strela je ubila) minuli ponedeljek 70 letno mater posestnika Frana Kralja iz Brežic. Strela je udarila v njegovo hišo ter zadela ob peči v sobi čepečo ženico, mejtem ko se ostali rodbini ni pripetilo nič žalega. — Isti dan popoldne je ubilo v Prežganjah 8 letno deklico, ki je iskala zavetja pod drevesom, in nekega pastirja, ki je pasel krave mej Zagorjem in Trojano in mej nevihto bežal pod smreko. Strela je ubila tudi dve kravi.

(Pulszky), bivši ravnatelj mažarske galerije slik, se je ustrelil na ladiji, ki je plula iz Avstralije v Klondyke. V Budimpešti so ga bili zaprli zaradi poneverjenja, a zopet izpustili kot umobolnega.

(Grozovit zločin.) Iz Tiflsa na Ruskem se poroča z dne 9. t. m.: Tukajšnji posestnik Mesencov se je vrnil v spremstvu nekega znanca na svoje posestvo. Dal je izpreči konje in odšel z znan-

cem v svoje stanovanje. Nekoliko potem pride zopet na dvorišče, da naroči nekaj svojim hlapcem, — kar zagrome od več stranij strelj. Težko ranjen se posestnik zgrudi, dočim so se delavci in hlapci, vseh okoli 50, naglo poskrili, kamor se je kdo mogel. Več čudnih prikaznij se je nakrat pokazalo in pohitelo v stanovanje; žena Mesencova je bila ravno v obednici. Morilci so planili na njo z noži in bodali; v silnih ranah je kmalu izdihnila. Gospodarjev znanec je opazoval to grozno početje iz stranske sobe, ne da bi se ganil. Le petnajstletna domača hčerka je hitela materi na pomoč. Dva razbojnika, ki sta bila v sobi, sta streljala na njo, a je h sreči nista zadela. Dekle je hitelo brzo v kuhinjo po vodo, ali kuhinja je bila zaprta, ker se je vánjo zaklenilo nekaj delavcev; razbila je okno, prinesla vode in poskropila z njo mater in očeta. Čudno je bilo to, da niso morilci iz hiše ničesa odnesli, vse je ostalo kakor prej. Najbrže je bila to le strašna osveta. Policiji se ni posrečilo, da bi ujela morilce.

(Koliko Francozi plačajo za zločince?) Neki francoski redarski uradnik je izračunal, da Francoska plača na leto za zločince 70 milijonov frankov. Uračunjene so plače orožnikov, stražnikov, redarjev itd.

(Težko vprašanje.) „Kdaj je človek najtežji?“, vpraša bolnik zdravnika. — Zdravnik: „Kedar mi kdo stopi na kurje oko.“

(Naletel je.) „Kaj bi storili, gospica, ko bi svoje srce položil pred vaše noge?“ — „Prepuštita bi je svoji kuharici.“

(Sprogova težba.) „Čudno! Čim več zob zgubi moja stara, bolj me grize.“

Društva.

(„Zveza slovenskih kolesarjev v Ljubljani.“) Na zadnjem občnem zboru zveze slovenskih kolesarjev so bili v odbor per acclamationem izvoljeni naslednji gospodje: predsednikom Rudolf Vesel; I. podpredsednikom Fran Gombač; II. podpredsednikom Ivan Dražil; tajnikom Ivan Gogala; njegovim namestnikom Artur Jakše; blagajnikom Ivan Frelih; njegovim namestnikom Josip Maček; vodjem Anton Muha; podvodjem Aleksander Götzl; zastopnikom kluba slov. biciklistov „Ljubljana“ Fran Souvan ml.; zastopnikom kolesarskega kluba „Slavec“ Lavoslav Verzak; zastopnikom kluba biciklistov „Celjskega Sokola“ dr. Alojzij Praunseis; zastopnikom kolesarskega kluba „Sokol“ v Trstu dr. Josip Abram. Svoje zastopnike določiti pa imajo še: Kolesarsko društvo „Ilirija“ v Ljubljani; klub dolenjskih biciklistov v Novem mestu in klub slovenskih biciklistov za Kamnik in okolico.

(Kmetijska družba.) [Dalje.] Prvi polletni tečaj na družbeni podkovski šoli je obiskovalo osem učencev, in sicer sedem s Kranjskega in jeden z Goriškega. Kovači so imeli podpore, nekateri državne, nekateri deželne in kranjske hranilnice. Tečaj so dovršili vsi z dobrim uspehom. Učili so se tudi ogledovanja mesa. Dva učenca sta dobila red „prav dobro“, štirje „dobro“, dva „zadostno“. Drugi polletni tečaj so obiskovali štirje učenci. Vsi štirje so imeli podpore. Tudi ti učenci so zadostili zahtevam; pri končni skušnji so vsi dobili red „dobro“. Tudi ti učenci so z uspehom naredili izpit iz ogledovanja mesa in živine. Učil je bilo na zavodu vedno dosti, kajti leta 1898 se je v družbeni podkovski šoli podkovalo nad 1300 konj. V ogledovanju mesa so se učenci vadili v mestni klavnici. V izpraševalno komisijo za učence podkovske šole ter za starejše kovače, ki niso obiskovali šole, je imenovala c. kr. deželna vlada za leto 1898 ravnatelja šole, gospoda dr. Karola viteza Bleiweisa-Trsteniškega, c. kr. veterinarskega koncipista gospoda Arturja Folakovskega ter učitelja podkovstva gosp. Edvarda Schlegla. Starejših kovačev, ki niso hodili v šolo, se je oglasilo k skušnji 17, in sicer 12 s Kranjskega, 4 s Štajerskega in 1 s Koroškega.

Oskrbovanje družbene drevesnice, katero smo osnovali leta 1885, pozneje pa večkrat povečali na zemljiščih, vzeti v zakup, je bilo leta 1898 tako, kakoršno prejšnja leta. Spomladi 1898. leta smo udom pod navadnimi pogoji oddali kakih 15.000 visokodebelnih drevesec in 1000 pritlikavcev. Kmetovalci so se tako zavzeli za sadjarstvo, da je bilo komaj mogoče naročila izvršiti na polovico, navzlic temu, da ima mnogo podružnic svoje drevesnice. Vsled tega je glavni odbor spomladi 1898. leta zopet vzel v zakup šest oralov sveta, in sicer od barona Codellija »na Kodelljevem« pri Ljubljani, blizu Poljan. Družbena drevesnica je sedaj največja izmed vseh drevesnic v Avstriji, vzdrževanih iz javnih sredstev, in glavni odbor je lahko ponosen na svoje delo, katero je v 14 letih polagoma dovršil v prospah domačega sadjarstva. Oddelke, kjer izkopljemo drevje, obdelamo, kakor je treba za nov nasad, ter jih pobiramo za poskuse, kolikor dopušča gospodar-

stveni načrt. Poskušali smo nekatere vrste žit in pa mnoge novejšje krompirjeve vrste.

Šesto leto, kar smo vzeli dvorec na Viču v najem, smo gospodarili po gospodarstvenem načrtu, kakor prejšnja leta. Ker so bili gospodarski uspehi ugodni, smo zopet mogli odpisati nekoliko v gospodarstvo vložene glavnice. Seveda ne smemo zamolčati, da so k temu ugodnemu uspehu pripomogle tudi podpore; vendar pa je glavni uspeh posledica ugodnih gospodarskih razmer. Opomniti moramo tudi, da navzlic omenjenim odpisom leto za letom pomnožujemo mrtvi in živi inventar (orodje in živino gospodarsko). Goveja živina je simodolske pasme, kobil pa sta pincgavki. Osem bikov simodolcev, ki so bili kupljeni l. 1897. smo to leto oddali za plemo. Vsa plemena živina se je izborno sponašala ter celo leto pri nji ni bilo nikake nesreče.

Kmetijska gospodinjska šola v Ljubljani je bila vsled sklepa občnega zbora za l. 1896. ustanovljena v proslavo petdesetletnega vladanja Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. ter je bila slovesno otvorjena 20. oktobra 1898. l. Da je bila ta šola res potrebna, kaže veliko število deklet, ki so se oglasile za sprejem, tako da je že v prvem enoletnem tečaju polno število učenk (12), čeprav na šoli ni nič ustanov. Zahvala za to, da je bilo mogoče prej omenjeni sklep občnega zbora tako hitro izvršiti, gre visokemu c. kr. kmetijskemu ministerstvu in visokemu deželnemu zboru, ki sta v gmotnem oziru zavod osigurala, potem sv. Vincencija društvu, ki je novo hišo ter kmetijske in gospodarske naprave v Marijanišču (»Collegium Marianum«) prepustilo družbi pod zelo ugodnimi pogoji, da je tamkaj nastanila šola, kjer učence tudi stanujejo. Družbena kmetijska gospodinjska šola je pod nadzorstvom sester iz reda sv. Frančiška, ki s strokovnimi učitelji (za krščanski nauk, živinorejo, mlekarstvo, živalsko in človeško zdravstvo) vred oskrbujejo tudi pouk v teoriji in praksi.

Vsled sklepa občnega zbora z dne 11. junija 1896. leta je glavni odbor zasnoval kmetijsko-kemijsko preskušališče, ki je vsled blagohotne podpore visokega c. kr. kmetijskega ministerstva, visokega deželnega odbora kranjskega, slavnega občinskega sveta deželnega stolnega mesta Ljubljane in slavne trgoveške in obrtne zbornice v Ljubljani moglo začeti svoje delovanje 13. avgusta 1898. l.

To leto se je v proslavo petdesetletnega vladanja Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. ustanovil Cesarja Franca Jožefa jubilejni zaklad za obdarovanje starih kmetijskih poslov, ki dolgo časa služijo. V zaklad se stekajo vsakoletni prispevki iz družbenega premoženja in prostovoljni doneski dobrotnikov. Iz obrestij je vsako leto 2. decembra obdarovati nekaj kmetijskih poslov, ki dolgo časa služijo v eni in isti hiši. Dokler zaklad ni primerno velik, bode vsakoletna darila družba plačevala iz svojega. 1898. l. je bilo obdarovanih 5 poslov z darili po 20 gld., 10 poslov pa z darili po 10 gld. 15 najstarejših poslov je služilo v isti hiši 46 do 68 let. Konci leta 1898. je imel ta zaklad 245 gld. premoženja. (Konec prih.)

Darovi.

2. izkaz daril za zgradbo „Vodnikovega doma“ v Šiški. Darovali so: gg. Berles Fran, c. kr. orožni nadstražnik v Rudolfovem 1 gld., Požar Jakob, c. k. kancelist v p. na Vrhniku 1 gl., Domicelj Alojz, trgovec in posestnik Zagorje St. Peter 1 gld., Podrekar Gregor, trgovec v Ljubljani 5 gl., Tiringer J., kaplan v Predloki (pošta Črveni Kalor) v Istri 1 gld., Serajnik V., kaplan v Tinjah na Koroškem 1 gld., dr. Hrašovec Jurij, odvetnik v Celju 2 gld., Tollazzi Tom., trgovec in posest. v Logatcu 2 gld., Kaplan Anton, kaplan v Pliberku 1 gld., Svetina Anton, c. k. notar v Pliberku 1 gld., Rohrmann V. U., trgovec in posestnik v Ljubljani 3 gld., Sterle Fran, načelnik postaje v Zagorju ob Savi 1 gld.

Vsem prečast. dobrotnikom izreka iskreno zahvalo odbor.

Narodno gospodarstvo.

Vsestranska gospodarska organizacija.

Zdrav razum našega slovenskega kmeta je uvidel, da je v sedanjih slabih časih treba nena- vadnih sredstev, da se obrani pijavk, ki so se vjedle v njegovo gospodarsko telo ter mu sesajo kri. Začel se je gospodarsko združevati s svojimi trpini, da skupno začnejo boj proti svojim sovražnikom, Sad tega združevanja so različne zadruga, ustanovljene, po rodoljubih, ki imajo razum in srce za kmetske koristi. Lepo število zadrug že deluje po krasnem Spodnjem Štajerju in brez- dvomno je, da še njih število ni doseglo vrhunca. Spodnji Štajer bo v par letih gosto prepričan z zadrugami, v njem bo se razvilo živahno združeno življenje.

Naša želja je le, da bi se združeno življenje razvilo vsestranski, ne pa enostranski. Dasi je naše slovenske zemlje na Spodnjem Štajerju le majhen košček, vendar kaže njeno površje največjo raznoličnost. Žitrodna polja z iskrimi konji, bujni zeleni travniki z dobrorejeno govedo, visoke gore s temnimi gozdovi, majhni hribočki s plemenito vinsko trto, vse to leži v naročju slovenskega Štajerja. Raznoličnost v površju kaže na raznoličnost v pridelkih. Vsak kraj pri nas proizvaja druge pridelke. Tukaj razne žitne vrste, sadje, sočivje, tamkaj konjereja, govedoreja, svinjereja, tukaj vinarstvo, tam zopet gozdarstvo. Naši združni organizatorji ne smejo prezreti te raznoličnosti.

Kolikor je nam znano, imamo dosedaj samo kmetijske zadruga, ki se pečajo s prodajanjem žita in z nakupovanjem poljedelskega orodja in gnojila, mlekarke zadruga, jedno hmeljarsko in jedno lesno zadruga. Vse druge združne panoge se pri nas manjkajo, čeravno bi imele dobro rast. Koliko vinogradov je po naših krajih, a nobene vinske zadruga. Naša vina, akoravno najboljše vrste, so neznana, ker jim manjka reklame. Posameznik ne more vsled stroškov delati reklame, zadruga bi to lahko storila. Zraven bi tudi izboljševalno vplivala na pridelovanje vina in branila vinu pravo ceno.

Svinjereja je pri nas krepko razvita gospodarska stroka. Mnogo denarja dobi štajerski kmet iz svinjskih hlevov, da, v zadnjem času je marsikje to njegov edini dohodek. Toda še več bi ga lahko dobil, ako bi bila prodaja svinj združno vrejena. Ves denar, ki gre sedaj v žep dvojnih, trojnih prekupcev, bi lahko šel v njegov žep. Istotako je s perutnino in s trgovino za jajca. Sadjarske zadruga so neznane in naše sadje se težko prodaje. V tej stroki nas je srednji Štajer že močno nadkrilil. Les iz slovenskih gozdov je dandanes izročen popolnoma volji židov. Jedno lesno zadruga imamo, toda za vspešen boj proti židom trebali bi jih več.

Kdor hoče torej snovati zadruga, naj jih snuje, kakoršne so ravno proizvajanju istega kraja primerne. V enem kraju je tudi lahko samo jedna zadruga, toda z različnimi odseki, ki skrbijo vsak za posebno gospodarsko panogo. Ako se bo naše združništvo razvijalo vsestranski, tedaj bo tudi vsestranski ugajalo in koristilo našemu slovenskemu kmetu.

»Slov. Gospodar.«

Telefonska in brzojavna poročila.

Celovec, 19. julija. Mestni zbor je sinoči sklenil, naj se velikovško obmestje odslej imenuje „Bismarkring“. Heilo!

Dunaj, 19. julija. Socijalni kurz je pozdravil župan dr. Lueger, ki je v nemal udeležnike k pogumu, da kot odkriti katolici gremo v boj in zmaga bo naša. Posl. Liechtenstein je govoril o liberalizmu, Gessmann pa o kreditnih društvih.

Dunaj, 19. julija. Papežev nuncij Taliani se počuti vedno bolje.

Dunaj, 19. julija. Nemški nacionalci grozijo, da bodo jeseni prepredili volitve v delegacije. „Linzer Volksblatt“ pa proti temu piše trdeč, da ni nikjer določeno, da bi se volitve morale vršiti v plenum-u zbornice, marveč predsednik tudi lahko glasovnice pošlje poslancem, ki jih izpolnjene vrnejo zapisnikarju tudi izven seje. „Neue Fr. Presse“ piše glede tega, da to ni mogoče v smislu § 65. hišnega pravilnika za državni zbor.

Dunaj, 19. julija. Vsled zadnjih demonstracij je obsodilo včeraj sodišče zopet dva demonstranta v ječo od treh dni do enega tedna, delavca Maleka pa v šestmesečno težko ječo, ker se je ustavljal policiji pri aretovanju.

Šl., 19. julija. Ministerski predsednik grof Thun je bil včeraj dopoldne zopet pri cesarju in se je zvečer vrnil na Dunaj.

Trst, 19. julija. Admiral Dewey, ki je danes došel v Trst ter bil od raznih ameriških zastopnikov slovesno vsprejet, je bolehen in se bo zdravil v Karlovih varih.

Budimpešta, 19. julija. V skladišču zahodne železnice je navstal včeraj požar, ki je povzročil 100.000 gld. škode.

Belgrad, 19. julija. Srbska vlada skuša oprati krivdo, ki jo je storila črnogorskemu vojvodi Božo Petroviću, in sedaj dementuje vest, da bi bila ukazala prijeti ga in potem vsled pritiska osvoboditi ter pregnati iz Srbije. Ta izjava je po mnenju poučenih krogov posledica pojasnil, ki jih je dal črnogorski knez svojemu zastopniku v Rimu.

Pariz, 19. julija. Licealnemu profesorju v Reimsu, svetniku Syvestonu je vlada odvezla za leto dni službo, ker je s svojimi učenci razpravljajal o Dreyfusu.

Lugano, 19. julija. Dva turista, ki sta šla na gore, je strela ubila.

Acioastello (Sicilija), 19. julija. Ognjenik Etna je začel danes z vso silo bljuvati.

Bruselj, 19. julija. Kralj je ministru predsedniku naznanil svojo misel, da pokliče v ministerstvo liberalnega barona Lombermon-a, ako se sedanjemu ministerstvu ne posreči vrediti zadeve o volilni preosnovi. — Ta poročila izvirajo iz liberalnih krogov ter so malo verojetna, ker imajo liberalci v zbornici jako malo poslancev.

Newjork, 19. julija. „Herald“ poroča iz Washingtona, da je vodja Aguinaldo s svojimi podvodji ponudil generalu Otisu mir in toraj prostovoljci ne bodo šli v boj, ako vlada odobri dotične pogoje.

Umrli so:

16. julija. Valentin Konsek, c. kr. gimn. profesor v p., 83 let, Wolfove ulice št. 1, ostarelost. — Cecilija Mlakar, peka žena, 58 let, Vodmat 96, srčna hiba.

V bolnišnici:

14. julija. Florijan Korošec, dninar, 63 let, kap. — Anton Tavželj, dninar, 43 let, sprijejenje jeter.

15. julija. Marija Kapuš, žrebčarja hči 2¹/₂ leta, davica. — Luka Fink, gostač, 82 let, paralysis cordis. — Marija Lukežič, sprevođnika hči, 2 leti, davica in plućnica.

16. julija. Viktor Rogelj, črkostavca sin, 11 mesecev, laryngitis crouposa.

Cena žitu na dunajski borzi
dné 18. julija 1899.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za jesen	gl.	8-56	do gl.	8-58
Rž za jesen	»	7-03	»	7-05
Turšica za julij-avg.	»	—	»	—
» » sept.-okt.	»	5-14	»	5-16
Oves za jesen	»	5-79	»	5-81

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m., srednji zračni tlak 736-0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
18	9. zvečer	734-0	19-6	sl. sever	poloblačno	
19	7. zjutraj	734-9	17-1	sl. szah.	jasno	0-0
	2. popol.	734-7	25-4	sr. jvzh.	del. jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 19-5°, normale: 19-8°.

Poslano.

455

Jemljemo si čast, naznaniti čč. sobratom, da naš pooblaščenec prečastni gosp. Dijoniz Guzmics ravnokar potuje po južnih kronovinah, da prečast. gg. duhovnike pouči o „društvu za obnemogle katoliške duhovnike v Avstriji“ in da jih povabi k pristopu. Prosimo svoje preč. sobrate, da našega pooblaščenca bratovsko sprejmó, mu popolnoma zaupajo in društvu pridno pristopajo.

Vodstvo društva za obnemogle katol. duhovnike v Avstriji na Dunaji, I., Wipplingerstrasse 30.

Zahvala. 615 1-1

Za mnoge dokaze pristržnega sočutja mej boleznijo in ob smrti našega iskrenoljubljenega očeta, oziroma brata, deda, tasta, strijca, starega strijca, gospoda

Valentina Konschegg-a
o. kr. profesorja v p.

za mnoge krasne darovane vence, za izredno mnogobrojno spremstvo k zadnjemu počitku pokojnika izrekano vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, kakor tudi društvu usmiljenih sester, s čegar požrtvovalno postrežbo so nam bile olajšane najtežje ure, najiskrenejšo zahvalo.

V Ljubljani, dné 18. julija 1899.

Žalujejo ostali.

Zahvala. 616 1-1

Za tolikanj izkazano sočutje med boleznijo in pri smrti naše preljubljene soproge, hčere in svakinje, gospe

Marijanice Žebèrè roj. Ledenik

za darovane vence, mnogobrojno spremstvo pokojnice k zadnjemu počitku in za krasne žalostinke v Radovljici in v Ljubljani, izrekajo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem ter gg. pevcem najtoplejšo zahvalo

Žalujejo ostali.

V Ljubljani, dné 19. julija 1899.

Lak za šolske table, non plus ultra, omogoči tako lahko pisanje, kakor na škrlj. Dobiva se pri tvrdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice. Vnanja naročila proti povzetju. 228 21 11-4

Kmetško posestvo

blizu Škofje Loke z 61 oralov sveta, mej temi 25 orali zaraščenega gozda, s hišo, 3 gospodarskimi poslopji, kjer se lahko preredi 14 goved, 5 prašičev in 30 glav drobnine, je z vsemi gospodarskimi pritlikinami iz proste roke za blizu **8000 glđ. takoj na prodaj.**

Kupci naj se ogledajo pri **M. Žigonu**, trgovcu v Škofji Loki. 607 3-2

Slovenci,

pristopajte k „Naši straži“!

100 do 300 glđ.

na mesec lahko pošteno zaslužiti sleherni ter povsed brez zgube, ako hoče prodajati postavne dopuščene srečke in državna pisma.

Ponudbe na Ludovika Oesterreicher, Budapest VIII, Deutschgasse 8. 596 10-2

Pozor **Styria** **kolesarji!**

Obče znana, jako trpežna **kolesa Styria št. V „ljudsko kolo“**

prodajajo se zaradi različnih cen drugih vrst koles po jako znižanih tovarniških cenah pri **Franu Čudnu v Ljubljani**

s čemur je sl. občinstvu dana prilika po ceni si pribaviti **Styria št. V.** 399 25

Zastopnik tvrdke: **Josip Polak.**

Tovarniška cena!

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane efekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

BANKA Makso Veršec
v LJUBLJANI.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. **Giro-konto** (hranilne vloge v tek. računu), obresti od dné do dné po 4¹/₂%. **Poštno-hranilnične položnice** na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 19. julija.

Skupni državni dolg v notah	100 glđ.	40 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	25
Avstrijska zlata renta 4%	119	20
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	100	35
Ogerska zlata renta 4%	119	—
Ogerska kronska renta 4%, 200	96	45
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 glđ.	908	—
Kreditne delnice, 160 glđ.	381	—
London vista	120	65
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	90
20 mark	11	77
30 frankov (napoleonodor)	9	55 ¹ / ₂
Italijanski bankovci	44	50
C. kr. cekini	5	67

Dné 18. julija.

4% državne srečke l. 1854, 250 glđ.	170 glđ.	75 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 glđ.	158	—
Državne srečke l. 1864, 100 glđ.	195	25
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98	50
Tisinske srečke 4%, 100 glđ.	138	60
Dunavske vravnave srečke 5%	129	—
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108	70
Posojilo goriškega mesta	112	—
4% kranjsko deželno posojilo	—	—
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	97	05
Prijoritete obveznice državne železnice	213	50
» » južne železnice 3%	168	50
» » južne železnice 5%	121	25
» » dolenskih železnic 4%	99	50

Kreditne srečke, 100 glđ.	197 glđ.	— kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 glđ.	160	—
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 glđ.	20	90
Rudolfove srečke, 10 glđ.	28	—
Salmove srečke, 40 glđ.	84	—
St. Genois srečke, 40 glđ.	83	35
Waldsteinove srečke, 20 glđ.	—	—
Ljubljanske srečke	23	50
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 glđ.	151	—
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3255	—
Akcije tržaškega Lloydja, 500 glđ.	438	—
Akcije južne železnice, 200 glđ. sr.	74	75
Splošna avstrijska stavbinska družba	106	50
Montanska družba avstr. pian.	236	90
Trboveljska premogarska družba, 70 glđ.	178	—
Papirnih rubljev 100	127	—

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti **naloženih glavnice.**